

Antwoorden op veelgestelde vragen over cognitieve tests voor kinderen en adolescenten

In dit artikel geven [onze consultants](#) antwoord op veelgestelde vragen over cognitieve tests voor kinderen en adolescenten van Pearson Clinical.

Inhoudsopgave:

1. Is het TIQ nog steeds geldig en interpreteerbaar als er significante discrepanties zijn tussen de primaire indexscores (bijv. VBI, Wgl)?
2. Kan de [WPPSI-IV-NL](#) ook ingezet worden bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand?
3. Wanneer gebruik je de [WISC-V](#) en wanneer de IDS-2?
4. Wat zijn de belangrijkste redenen om te kiezen voor Q-interactive om de [WPPSI-IV-NL/WISC-V-NL](#) af te nemen?
5. Wat zijn de voordelen van het testen van de cognitieve vaardigheden met de [Raven's 2?](#)
6. Hoe gebruik je leeftijdsequivalenten?

Is het TIQ nog steeds geldig en interpreteerbaar als er significante discrepanties zijn tussen de primaire indexscores (bijv. VBI, Wgl)?

Er bestaat geen bewijs voor het bestaan van een spreiding van indexscores waarboven het Totaal IQ ongeldig, onbetrouwbaar of oninterpreteerbaar wordt. Onderzoek toont aan dat, zelfs wanneer een samengestelde score van een cognitieve vaardigheid zoals het TIQ, gebaseerd wordt op ongelijkmatige vaardigheden, deze nog steeds predicatieve validiteit heeft. Als het profiel van het kind statistische en klinische significante discrepanties bevat, betekent dit wel dat het TIQ geen eenduidig construct vertegenwoordigt. Het TIQ geeft in dat geval niet alle informatie die nodig is om een goed plan op te stellen. Het is nooit aan te bevelen om de beschrijving van intellectuele vaardigheden van een kind, of het vaststellen van diens sterke kanten en behoeften te laten afhangen van een enkele score. Je kunt in dat geval het beste een volledige discrepantieanalyse uitvoeren, waarbij gekeken wordt naar statistische en klinische significantie van sterke en zwakke punten, en naar de resultaten van aanvullende tests (bijvoorbeeld adaptief gedrag, sociaal en emotioneel functioneren). Deze informatie stelt beter in staat om de behoeften van een kind te begrijpen. Vaak leveren de verschillende beschikbare primaire en aanvullende indexscores voldoende informatie over de behandelingsbehoeften. Tot slot spelen cultuur, taal en achtergrond van het kind een belangrijke rol in de uiteindelijke besluitvorming.

Kan de WPPSI-IV-NL ook ingezet worden bij kinderen met een ontwikkelingsachterstand?

Ja! Als onderdeel van de ontwikkeling van de WPPSI-IV is een validiteitsonderzoek gedaan waarbij de scores van bepaalde klinische groepen op de WPPSI-IV zijn onderzocht. Eén van die groepen waren kinderen met een verstandelijke beperking. De groep bestond uit 51 kinderen van 3 tot en met 6 jaar. Uit het onderzoek bleek dat de gemiddelde score op het TIQ 62.2 was voor de groep verstandelijk beperkte kinderen. De gemiddelde TIQ-score van de gematchte controlegroep was 94.3. Dit verschil was statistisch significant, wat betekent dat de groep verstandelijk beperkte kinderen significant lager scoort op de WPPSI-IV vergeleken met normaal ontwikkelende kinderen. Er kunnen twee conclusies getrokken worden uit deze bevinding. Allereerst blijkt dat de WPPSI-IV de verwachte resultaten oplevert bij verstandelijk beperkte kinderen. Ten tweede blijkt dat de WPPSI-IV een valide en geschikt instrument is voor het identificeren van kinderen met een verstandelijke beperking.

Wanneer gebruik je de WISC-V en wanneer de IDS-2?

Hoewel beide tests intelligentie meten en gebaseerd zijn op het CHC-model, biedt de WISC-V een uitgebreidere beoordeling van het cognitief functioneren en van belangrijke cognitieve vaardigheden dan de IDS-2. Anderzijds heeft de IDS-2 een breder meetbereik, waarbij er naast de intelligentie ook nog andere vaardigheden in kaart worden gebracht die die gerelateerd zijn aan de ontwikkeling van kinderen.

De WISC-V bevat, naast het TIQ, primaire en aanvullende indexen. Deze indexen helpen je om de specifieke cognitieve vaardigheden van een kind in kaart te brengen om zo een beter beeld te krijgen van onderliggende problemen. De primaire indexen brengen probleemoplossend vermogen (FRI), verbaal begrip (VBI), visueel-ruimtelijke vaardigheden (VRI), het werkgeheugen (WGI) en de verwerkingssnelheid (VSI) in kaart. De secundaire indexen brengen onder andere het non-verbale probleemoplossende vermogen (NVI) en algemene vaardigheden (AVI) in kaart. Deze indexen helpen je om te bepalen wat de invloed is van verbale vaardigheden of van het werkgeheugen of de verwerkingssnelheid op het totale cognitieve functioneren van een kind. De sterkte-zwakteanalyse biedt de mogelijkheid om te onderzoeken welke domeinen statistisch significante sterktes en zwaktes zijn binnen het profiel van een kind en helpen bij het formuleren van handelingsgerichte adviezen. De IDS-2 biedt deze uitgebreide analyses van de cognitieve domeinen niet.

Naast de verdiepende focus op intelligentie heeft de WISC-V ook een iets breder IQ-bereik dan de IDS-2 (40-160 t.o.v. 55-145). Door de minimalisering van bodem- en plafondeffecten kunnen ook kinderen aan de uitersten van de normaalverdeling worden getest, waardoor de WISC-V dus ook geschikt is voor kinderen met een verstandelijke beperking of voor hoogbegaafde kinderen.

Een ander verschil is dat de WISC-V zowel op pen-en-papier als volledig digitaal kan worden afgenomen. De IDS-2 kan alleen op papier worden afgenomen en digitaal gescoord worden.

Wat zijn de belangrijkste redenen om te kiezen voor Q-interactive om de WPPSI-IV-NL/WISC-V-NL af te nemen?

Q-interactive biedt toegang tot digitale afname van tests met behulp van twee iPads. Eén iPad wordt door de psycholoog gebruikt om de instructies voor de afname te lezen, om te scoren, om notities te maken en om de visuele stimuli te bedienen. De andere iPad wordt door de cliënt gebruikt om stimuli te bekijken en erop te reageren. Alle testmaterialen, inclusief handleidingen, scoreformulieren en stimulusboeken, zijn op één plek verzameld.

Er zijn daarnaast verschillende handige functies beschikbaar op Q-interactive: instructies zijn gemakkelijk toegankelijk op het scherm; je start automatisch bij het op leeftijd gebaseerde startpunt, automatische meldingen over de omkeerregels en afbreekregels; een ingebouwde stopwatch; notitiefunctie; en automatische audio-opnames.

Q-interactive levert betrouwbare resultaten en minimaliseert het risico op afname- en scoringsfouten. Geschaalde scores en indexscores worden direct berekend en het is mogelijk om rapporten te genereren die de resultaten op verschillende niveaus weergeven: op item-, subtest- en indexniveau.

Afnames die zijn uitgevoerd met Q-interactive leveren vergelijkbare resultaten als afnames die zijn gedaan met traditionele papieren versies, wat duidt op een hoge mate van equivalentie tussen de twee afnameopties. De test afnemen met behulp van iPads sluit ook beter aan bij de belevingswereld van de jonge cliënt.

Een Q-interactive licentie geeft ten slotte automatisch toegang tot alle tests die op het platform beschikbaar zijn: WPPSI-IV-NL, WISC-V-NL, WAIS-IV-NL, D-KEFS en NEPSY-II-NL.

Wat zijn de specifieke voordelen van het testen van de cognitieve vaardigheden met de Raven's 2?

De Raven's 2 geeft een snelle en betrouwbare schatting van het algemene cognitieve functioneren. De test kan door het brede leeftijdsbereik (4 tot en met 69 jaar) gebruikt worden bij zowel kinderen, adolescenten als volwassenen. De normen van de test zijn gebaseerd op een Europese steekproef, en bevat ook normdata die verzameld zijn in Nederland.

De Raven's 2 bestaat uit gekleurde items die minimale instructies en geen verbale antwoorden vereisen. Dat maakt het instrument dus ook erg geschikt voor het testen van mensen met een andere culturele achtergrond of met expressieve of receptieve taalproblemen.

De Raven's 2 is geschikt als screeninginstrument voorafgaand aan een meer uitgebreid cognitief onderzoek. Het instrument is ook geschikt in situaties waar een uitgebreid cognitief onderzoek niet nodig of haalbaar is.

Naast de papieren versie is de Raven's 2 beschikbaar op het digitale platform Q-global, zowel de volledige als de verkorte versie. Tijdens de digitale afname wordt een unieke set van items gegenereerd via een algoritme. De digitale versie van de Raven's 2 is daarom uitstekend geschikt om te gebruiken voor een vervolgafname, omdat leereffecten worden geminimaliseerd.

Hoe gebruik je leeftijdsequivalenten?

Een leeftijdsequivalent van een totale ruwe score geeft aan op welke leeftijd die gegeven ruwe score de mediaan is. Leeftijdsequivalenten geven dus aan bij welke leeftijd in maanden het functioneren van het kind als typisch wordt beschouwd. Met andere woorden, ze zijn nuttig omdat ze dus aangeven met welke leeftijd het functioneren van een kind overeenkomt. Dit maakt leeftijdsequivalenten relatief gemakkelijk te begrijpen voor ouders of andere betrokken verzorgers. Omdat leeftijdsequivalenten gebaseerd worden op de ruwe scores, kunnen ze bijvoorbeeld gebruikt worden bij het testen van een kind waarvan de leeftijd buiten de normgroep valt.

Er kleven echter enkele methodologische beperkingen aan het gebruik van leeftijdsequivalenten. Leeftijdsequivalenten zeggen bijvoorbeeld niets over hoe het kind heeft gepresteerd in vergelijking met leeftijdsgenoten. We raden je aan om je vooral te richten op de geschaalde en indexscores en om de leeftijdsequivalenten met voorzichtigheid en met klinische ervaring te interpreteren.